

Világosság

ÁRA 4 LEJ

Taxa postală plătită în numerar cont. aprobat. Dir. Gen. PTT No. 223.204/45

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. január 8., szombat.

VI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

A munka hősei

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa a külügyminisztérium javaslatára Népköztársaságunk első évfordulója alkalmából számos — a munka mezején kitűnt kékézi és szellemi dolgozót tüntetett ki. A kiüntetések egyetlen kritérium — a munkában elért eredmények alapján nemzetiségre vagy munkabeosztásra való tekintet nélkül osztották ki.

Kik kaptak kitüntetést? Azok a kékézi és szellemi dolgozók, akik a gyárakban, az üzemekben, a munkatelepeken, az iskolákban, kulturintézményekben öntudatosan, teljes lendületüket hozzáértésükkel járultak hozzá a munka termelékenységének és a munka minőségének a megjavításához és azok, akik egyben bebizonyították, hogy a munka iránti új magatartásuk a dolgozó nép és a szocializmus építése iránti odaadásból és áldozatkészségből fakadt. Munkájuk eredménye világosan bizonyítja, hogy a munka ma már nem nyugot és terhet, hanem fűszert, bátorságot és hősiességet jelent a dolgozók számára. De bizonyítja azt is, hogy a munkásosztály hatalmas és kiapadhatatlan alkotóképeséggel rendelkezik és nem utolsósorban mindent ékebben bizonyítja a dolgozóknak a munka iránti új magatartását, amikor napok, vagy hetek alatt képesek voltak olyan munkálatokat elvégezni, amelyre a leltűnt kizsákmányoló kormányzati rendszerek alatt hónapok, vagy évek munkája volt szükséges. Banu Petre, Iordachescu Ion, Roesa Marin, Cseli József, Gáll Hermann és normadöntő állásuk példája igazolja, hogy Népköztársaságunkban valóban megváltozott a munka iránti magatartás és ez minden eddigi eredményt felülmúló munkára serkentő a dolgozókat.

Ez a különbség a leltűnt kizsákmányoló rendszerek rendkívül-ostása és a mostani érdemrendezés között. Akkor a dolgozók ellen hozott politikai és gazdasági intézkedésekért, a dolgozók érdekeinek elárulásáért és a szabadságjogok láthatótiprásáért járt kitüntetés, — míg ma a szocializmus felé haladó népi demokráciánk a dolgozók általános boldogulásáért, az általános életszínvonal emeléséért jelentő szocializmus építésében kitűnt kékézi és szellemi dolgozókat tüntet ki. Ezek az érdemrendek fokozottabb s még lendületesebb munkára serkentik tulajdonosaikat, de ugyanakkor fokozottabb és lendületesebb munkára biztatják hazánk összes dolgozóit, hogy a kiüntételek munkamódszerét magukévá téve, hogy a munka iránti új magatartásukkal, a munka mezején kifejtett tevékenységükkel ők is hozzájárulhassanak ahhoz a hatalmas munkához — amiben éleves munkástársaik kitűntek.

De ugyanakkor példamunkájuk nagyobb és hatalmasabb lendületű munkára serkentő a falvak dolgozó népét is, mert falusi dolgozóink napról-napra győződnék meg arról, hogy a városi dolgozók előfeszítési folyamatán több mezőgazdasági gép, még több mezőgazdasági szerszám jut a falvakhoz és ezzel nemcsak a városi dolgozók, hanem a falvak dolgozó népének életszínvonalát is emelik és minden normadöntéssel, minden

A Magyar Népi Szövetség Központi Végrehajtóbizottságának határozata

A Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusán az ország széles magyar dolgozó tömegeinek kiküldöttéi tanúságot tettek arról, hogy a reakciós kizsákmányoló elemeknek a helyi és megyei vezetőségekből való eltávolítása után szervezetünk harci sorai megnövekedtek és még szorosabban zárkoznak fel a munkásosztály élharcos pártjához. A kiküldöttéi tanúságot tettek arról, hogy a Román Munkáspárttal való szoros együttműködés, vezetőszerződés, irányító szavának elfogadása mielőtt gyümölcsözően hatott szervezeti életünkre; tanúságot tettek arról, hogy dolgozó népünk tevékenyen veszi ki részét a Román Népköztársaság felvirágzásáért folyó közös küzdelemből és a szocialista verseny építő munkájából.

A Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusán a Román Népköztársaság dolgozó népének nemzetiségi különbség nélkül való egységes harci szellemét tükrözve vissza, az új háborút szító, új barbárságot szülő imperializmus és annak belső cinkosai: a városi és falusi kizsákmányolók elleni harcban. Azonban ugyanakkor tisztán kell látnunk azt is, hogy csak a bírálat és önbírálat szellemében végzett elmélyített munkával tudunk megfelelni azoknak a feladatoknak, amelyek a tökéletes rendszerből a szocializmusba való átmenet szakaszában — az osztályharc kifejeződésének feltételei között — demokratikus nemzetiségi szervezeteinkre hárulnak.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata a nemzeti kérdésben rámutat arra, hogy ez a kérdés függvénye az összes dolgozók nagy felszabadulási harcának a kizsákmányoló és elnyomó tökérendszer ellen. Ahhoz, hogy ez a harc győzelemhez vezessen, nélkülözhetetlen minden dolgozónak szoros

harci összefogása a munkás internacionalizmus szellemében a közös ellenség: az imperializmus ellen. Ez a határozat még jobban felvértezi a Magyar Népi Szövetséget, hogy valóban a munkásosztály magasztos, történelmi harcában való tevékeny részvétel céljából végezze a széles magyar néptömegek megszervezését, demokratikus politikai nevelését és a szocialista építésre való mozgósítását.

Egész szervezetünknek, a Román Népköztársaságunk minden demokratikus magyar intézményének kötelessége, hogy ennek a határozatnak a fényénél vizsgálja meg egész tevékenységét és feladatait, megszüldítve a testvéri román nép és az ország egyéb nemzetiségei közötti békés együttélést, a dolgozó tömegek harci egységét.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének határozata mindnyájunk előtt világossá teszi, hogy egyetlen út vezet a román nép és az együttélő nemzetiségek kölcsönös bizalmának megerősítéséhez, népi demokráciánk fejlesztéséhez, valamint hatalmas támaszunk a Szovjetunió iránti barátságának elmélyítéséhez: a küzdelem útja a nacionalizmus minden fajtája, a sovinizmus, a nemzetiségi elzárkózás, a szovjetellenesség, az antiszemizmus ellen.

A Szovjetunióknak, a körje soraközé népi demokráciáknak építő sikerei a béke és szabadság nemzetközi erőinek térhódítása mindinkább kiváltják nálunk is az imperialista ügynökök, a reakció alattomos támadásait. Fokozzuk kell éberségünket a politikai és gazdasági pozíciókból egyre jobban kiszorított kizsákmányolók aknamunkájával szemben, ami nem utolsósorban éppen a polgári nacionalista ideológia romboló hatásában nyilvánul meg. A nacionalizmussal, a nemzeti viszálykeltéssel, a fajgyűlölettel szemben a munkásosztály pártja a

népek közötti testvériség, a proletár internacionalizmus, a dolgozók szolidaritásának szellemét állítja, s ebben a szellemben kell fokoznunk a leleplező harcot saját sorainkban a töké-földes-üri maradványok, az imperialista ügynökök, köztük a Vatikán ügynökeinek bujtogatása ellen.

Népi demokráciánk eme ellenségei mindent elkövetnek a szocializmus alapjait építő dolgozó nép egységének megbontására s az úgynevezett „magyar egység” hangoztatásával demokratikus népi szervezetünket is kizsákmányoló osztályérdekeik szolgálatába állítanak. A munkásosztály és élharcos pártja, a Román Munkáspárt, vezető és irányító szerepét tagadva, régi osztálykiváltságukat szeretnék visszaállítani s azokkal együtt a nemzeti elnyomás és gyűlölködés letűnt világát.

Harcolnunk kell minden olyan kísérlet ellen, amely nemzetiségi elzárkózással, elkülönítéssel, népi demokráciánk iránti bizalmatlanságot kelte, megpróbálja akadályozni a dolgozó tömegek a kizsákmányoló világ felszámolásáért és egy új társadalmi rend a szocializmus felépítéséért folytatott közös küzdelemét. Azt a közös küzdelemet, amelynek egyik fontos tényezője a munka iránti új magatartásunk, a szocialista jellegű munkaverseny útján a termelés emelésének a dolgozók életszínvonalának biztosítása.

Fokoznunk kell minden téren a politikai nevelés munkáját, megerősítve különösen dolgozó földművesegünket a falusi kizsákmányolók ellen egy fejlettebb termelési módot és ezáltal magasabb életszínvonalat folytatott harcában. Népszerűsíteni kell a Szovjetunió nagy-szerű eredményeit különösen a népi közti testvériség és a dolgozó földművesegnek nyújtott széles fejlődési lehetőségek terén. Kulturális intézményeinkben nincsen helye semmi megalkuvásnak a polgári ideológia haladásellenes szellemével, nincsen helye semmiféle el-

zárkózó magatartásnak, amely hatást fordít a Román Népköztársaság valóságainak. Az egyházaknak maradék nélkül be kell illeszkedniük népi demokráciánk törekvéseibe. Nem tűrhetjük, hogy keresztiek fedőszervül szolgáljanak az imperializmus szoldjában álló Vatikán ügynökeinek. Le kell lepelnünk népi demokráciánkban az egyház palástja mögé bujt ellen-ségeit.

Fokozottabb munkára és harca lendülő szervezetünk előtt tehát a következő feladatok állnak:

1. A Román Munkáspárt irányítása alatt lankadatlanul kell harcolnunk a népek békéjét és függetlenségét veszélyeztető imperializmus és annak belső cinkosai: a városi és falusi kizsákmányolók ellen.

2. A szocialista építés útján elsősorú feladatunk a testvéri román néppel és az ország többi nemzetiségeivel való békés együttélésnek, a dolgozó tömegek harci egységének, a munkás internacionalizmus szellemének megszüldítése.

3. Szervezeti életünk fokozottabban népszerűsítését kell dolgozó tömegeink sorában a Szovjetunió nagyszerű eredményeit.

4. Széleskörűen meg kell szerveznünk a magyar dolgozó tömegek elsősorban pedig dolgozó paraszt-ságunk demokratikus szellemű politikai nevelését.

5. Felvilágosító munkával fokoznunk kell tömegeinknek a szocialista építést szolgáló munkaversenyre való mozgósítását.

6. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának a nemzeti kérdésben hozott határozata szellemében kíméletlen küzdelemet kell folytatnunk a polgári nacionalizmus, minden fajtája: a szovjetellenesség, a sovinizmus, az antiszemizmus, a nemzetiségi elzárkózás ellen.

7. Erélyesen szembe kell szállnunk az ittlé magyarság sorában minden kísérlettel, amely akadályozná a dolgozó tömegek harcát a szocializmus alapjainak építésében.

8. Szervezeti életünkben különös gondot kell fordítanunk a munkás és szegényparaszti elemeknek az éleállítására, el kell mélyítenünk az építő bírálat és önbírálat szellemét: fokoznunk kell harci éberségünket.

9. Szervezeteinknek határozott harcot kell folytatniuk azért, hogy az egyházak ne szolgálhassanak fedőszervként az imperializmus szoldjában álló Vatikán ügynökeinek.

10. Kulturális intézményeinkből ki kell seprünk a polgári ideológia minden maradványát és harcolnunk kell azért, hogy ezekben az intézményekben dolgozó tömegeink érdekeinek megfelelően a haladó szellem, a tudományos szocializmus szellemé váljék magukévá.

De még vagyunk a harcban a falvakban dolgozó testvéreinkkel. A proletár diktatúra feladatai között első számú feladatunk a szocializmus alapjait építő, világszerte elterjedő függetlenségét és együtt harcoló falusi hatalmas támaszunkkal, a Szovjetunióval az éleves béke, a demokrácia és a szocializmus imperialistaellenes világharcját.

Közérdekű munkálatokra közel 5 milliárd lejt fordítottak a helyi közigazgatási szervek

BUKAREST — A belügyminisztérium nyilvánosságra hozta a helyi közigazgatási szervek 1948. évi munkatervének alapján végrehajtott munkálatok összesített eredményeit. Amelyekből — mint ismeretes — minden közigazgatási szerv a helyi adottságok figyelembevételével tervek készített, melynek alapján a belügyminisztérium jóváhagyta a 1948. évi munkaterv végleges tervét. Ez a terv 1 milliárd 222.000 lej értékű munka-

latokat irányzott elő. A nyilvánosságra hozott számadatokból kitűnik, hogy az elmúlt évben 10.520 kilométer megyei és központi úttal építettek, 1 millió 246 millió lej értékben, ami a tervezett utépítési munkálatoknak 57 százalékát jelenti. Utburokolások és gyalogjárókat összesen 1.867.689 négyzetméteren javítottak ki vagy építettek újja, 2684 új híd építettek, összesen 21.509 méter hosszúságban. Az

elvégzett munkálatok értéke 292 millió lej. Ezenkívül 3795 híd javítottak, 213 millió lej értékben. Az új hídok építésében és a meglévő hídjavításokban az elő-nyújtott tervek 220 százalékkal túlléptek.

Az elmúlt évben 215 közigazgatási célokot szolgáló — község-határ, esendőrősrők, járási bíróságok — új épületeket emeltek, összesen 172 millió lej értékben.

szocialista versenyrel egy lépéssel jutnak közelebb az általános jólét megvalósításához.

A most adományozott érdemrendek jogos büszkeséggel feltűnnek el ezek az országunk minden dolgozóit, mert az ő munkájuk, az ő eredményeik példát mutatnak minden dolgozó számára: öntudatos, lelkiismeretes és odaadó munkával elűngetni a kizsákmányoló rendszerek utolsó maradványait, azokat a romokat, amelyeket azoknak a

rendszereknek súlyos politikai okozott és hogy munkájukkal járuljanak hozzá továbbra is a szocializmus építésének útján előrelépő Népköztársaságunk megszüldéséhez és felvirágoztatásához.

sz. I.

SZOVJETUNIÓ

A Szovjetunió 25. állatkertje már rég nem nevezhető a nézők szórakoztatására szolgáló egyszerű állatkertnek. Az állatkertek személyzete, híres biológusok vezetésével aktív tudományos, nevelői és kulturális tevékenységet fejt ki. A látogatók milliói előtt érdekesebbnél érdekesebb előadásokat tartanak az állatvilág eredetéről, a biológia legújabb felfedezéseiről és a felfedezéseknek a mezőgazdaságban és az orvostudományban való alkalmazásáról.

A moszkvai állatkertben megteremtett különleges körülményeknek tulajdonítható, hogy a „Molly” anyaelefánt gyönyörű elefántkölyköt szült, amelyet „Moszkvics”-nak kereszteltek el. Két hónappal ezelőtt még egy elefántkölyök született az állatkertben. Ez a jelenleg nem mondható megszokottnak, mert nagyon ritkán fordul elő, hogy fogságban tartott elefánt szaporodjék. Ugyanaz a helyzet a vizilovakkal is. A moszkvai állatkertben eddig három viziló kölyök, néhány jegesmedve, sőt még orosz lán és tigris kölyök is született.

A szovjet állatkertek személyzetének hatalmas támogatást nyújtanak a fiatal természetkedvelők. A gyermekek magyszámban vesznek részt az állatkertekben végrehajtott tudományos és nevelői tevékenységben, ahol biológiai kollektívákat szerveztek. Számos olyan kiváló szovjet zoológus, aki nagy tevékenységet fejt ki a tudományos kutatások terén, vagy előadásokat tart a szovjet egyetemeken, volt ifjúkorában természetbarát és tagja ezeknek a biológiai kollektíváknak, amelyek a Szovjetunió állatkertjeiben tevékenykednek.

USA
John Gunther amerikai újságíró az Egyesült Államokról szóló könyvének az adatai megdöbbentő vá-

ként beszélnek Amerikáról a stétéről. Ime néhány a könyv adataiból: Az amerikaiak 1945-ben a háború utolsó esztendejében, 1 milliárd 200 millió dollárt költöttek ékszerre. Ugyanabban az esztendőben több mint 1 millió 306 millió dollárt vesztek versenyfodásokon. Viszont 1946-ban a képviselőház elutasította azt a törvényjavaslatot, amely 100 millió dollárt kért a rákellenes küzdelem tudományos céljaira. Günther adatai szerint évi 700 millió dollárra becsülhető a szépitőszerekre Amerikában költött összeg. Ugyanakkor Nevada állam nem tudja rendszeresen fizetni a tanítói illetményeit s kórházi pusztulásáról hírhedt. Egyébként Nevada állam paradicsoma a játékházaknak, amelyeknek hathatós szószólója Kenneth Johnson szenátor, maga is tulajdonosa ilyen játékháznak, ennek havi haszna 100 ezer dollárra tehető. Az Egyesült Államok szívesen hirdeti magát a művelődés földjének. Mégis, 1943-ban a mozgósított katonák között 13,9 százalékos irástudatlan volt. John Gunther ehhez még hozzáteszi, hogy 3 millió felnőtt amerikai polgár sohasem járt iskolába. Az Egyesült Államokban ugyanakkor s talán éppen ezért, 25.000 jó munkődik, „esalhatatlanul” nyilatkozva múltorról, jelenről, jövőről. Az amerikai egészségügyre vet némi fényt Gunthernek az a közlése, amely szerint a háború folyamán katonai szolgálatra szólított amerikaiak közül 40 százalék szolgálatra alkalmatlannak bizonyult, közülük 12 százalék elme-, vagy ideggyengeség miatt. Chicagóban ma 250 ezer néger él azokban a városrészekben, ahol 1925-ben 125 ezren éltek. A számuk megkétszereződött, de a lakott terület változatlan. Gunther hozzáteszi, hogy 30 családnak csupán egy WC jut.

OPERA-KALAUZ

Smetana: „Az eladott menyasszony”

Smetana Frigyes, a cseh zeneköltők kimagasló egyénisége, 1824-ben született Lelomischiben. Tanulmányait Prágában végezte, majd László Ferenc tanítványa lett, ami döntő hatással volt további fejlődésére. Göteborgban karmesterkedett, majd visszatérve a cseh fővárosba, az ottani Nemzeti Színház igazgatójaként folytatta tevékenységét.

Smetana első művei a romantikus dalköltemények csoportjában a hangulat, a könnyedség képviselői. A kiforrott művész — ugyancsak romantikus fellegében — a népi dalokat dolgozza fel, zenéjét a nép egészséges humorának s a népi zenében őszies lírájának a remek tolmácsolása jellemzi. 1874-ben elvesztette halálát, ez azonban nem akadályozta meg zeneszerzői munkásságát, noha karmesteri tevékenységével kevéssé volt felhagyva.

„A csók” (1876) és „Liluvca” (1881) című operája, „Eletemből” című vonósnégyes, a „Házam” című 6 tételből álló szimfonikus költemény — a megsiketült mester műve — örökértékű darabjai az opera, illetve a szimfonikus zeneszerzésnek.

A kolozsvári Állami Magyar Operában esztendőnkön este bemutatott „Az eladott menyasszony” című művét 1866-ban fejezte be, abban az évben, amikor megbízták a Cseh Nemzeti Színház igazgatójával. Az operát ugyanabban az évben, Prágában mutatták be. Egyöntetű róla a megállapítás, hogy a benne feldolgozott népdalok és népi táncok révén, ugyanúgy egész elgondolásában és lépésében, jellegzetesen cseh és jellegzetesen népi opera.

„Az eladott menyasszony” a muzsika finom bájjával, népi zenei értékeivel, vidám, kedves cselekményével egyike a legsikerültebb vígjátékoknak. Három felvonásból áll. Szereplői: Krusina (bariton), Katinka (szoprán), Mária (szoprán), Mika (bariton), Agnes (mezzoszoprán), Vencel (tenor), Kecál (bariton), Eszmeralda (szoprán), Hans (tenor). A cselekmény egy cseh faluban történik, 1865-ben.

A falu vendégfogadója előtt tényleg ünnepi tömeg szórakozik. Ott van Hans — származását homályosítja — aki szerelmesül Krusina

Máriát vigasztalja. Szülei a lányt Vencelhez egy ostoba fickóhoz, a jómodú Mika fiához akarják adni, pedig ő Hansot szereti. A lány szülei Kecált bízzák meg a házasság nyelbevitelével, ez azonban hiába mesterkedik, Mária hajthatatlan nem akar férjhez menni, nem akar hűllen lenni Hanshoz. Kecál ezért Hanshoz siet, mert azt hiszi, hogy ha a fiu lemond Máriáról, sikerülne nyelbevitni a Vencellel való házasságot. Ez az első felvonás cselekménye.

A második felvonásban a korcsmai mulatók között találkozunk Hanszal s a házasságközvetítő Kecállal. Az előbbi Máriára, Kecál pedig a remélt pénzjutalomra őrít piharát. Ugyanakkor Vencel találkozik Máriával, akit még nem ismer s nem tudva kitérte, halálisan bleszeret a lányba. Mária rábeszélére a fiu lemond Máriáról, s különösen akkor teszi ezt szívesen, mikor megtudja Máriától, hogy kiszemelt menyasszonya más szeret és ha elvonná, nyilván megcsapná. A házasságközvetítő ezalatt igyekezik lebészélni Hansot a Máriával való házasságról. Pénzt ígér a fiúnak, ha lemond Máriáról. Hans boszorkodik s elhatározza, hogy becsapja Kecált. Háromas az folytatást előadja menyasszonyát, de kiköti, hogy a lányt nem veheti el más, csak „Mika fia”.

Harmadik felvonás: A falu piacán a dorcirkusz tanyázik. Az ügyefogyott Vencel ott lődörög és belszeret a társulat primadonnájára Eszmeraldára. Ennek kedésére Vencel elvállja, hogy az előadásban eljátsza a medve szerepét. Eppen próbálnak, amikor a fiu szüleit a házasságközvetítővel arra menve meglepi őket és meghökkenve értesülnek arról, hogy Vencel egy ismeretlen nő akar elvenni feleségül. Mária viszont tudomást szerez Hans alkujáról. Elkeseredésű szülei és Kecál igyekeznek enyhíteni. Megjelenik Hans, akiben az öreg Mika felsíméri első házasságából származott s elbujdosott fiát. Hans, mint „Mika fia”, feleségül kapja Máriát, aki boldogan borul szerelmese karjába. — él —

befolyásáról, amelyet megszámlálhatatlan közönségére, a Szovjetunió valamennyi színházára és az egész világ színművészetére gyakorol, ismernünk kell félévszázados ragyogó történelmét, amely a realista művészetért, a népi való művészetért való kemény harc története.

A Művész Színház alk-tó ereje csak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után tudott egészen kibontakozni. A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja előrelátó és helyes politikájának s a nagy tanító J. V. Sztalin személyes utmutatásának köszönhető, hogy a Művész Színház olyan klasszikus és időszerű műsört alakított, mely tükrözi az orosz realista művészet nagy hagyományait és a szovjet ember legjobb tulajdonságait.

Valóban nem létezik a világon még egy olyan színház, amelyet művészi érték és társadalmi jelentőség szempontjából összehasonlíthatjanak a moszkvai Művész Színházzal.

A színház megszervezésekor, alapítói nem korlátozódtak csak esztétikai célok elérésére, hanem társadalmi eszme megvalósítását is tervébe vették, mert a színművészet, Nemirovics-Dancsenko szerint, három igazságnak és pedig: a társadalmi, az élet és a színházi igazságnak a szintézise kell, hogy legyen:

A Művész Színház később a „Maxim Gorkij” elnevezést kapta, mintegy politikai-társadalmi vonalának és realista állhatóságának a kifejezéséül, amelynek kezdeményezője a nagy író volt. A szocialista realizmus megteremtőjének a neve ugyanakkor a világszínpadművészetének a történetében új korszakot nyitó színház jövő programját is jelölte.

A moszkvai „Maxim Gorkij” színház évfordulója az egész haladó színházi világ ünnepe volt. Gazdag tapasztalatai a mi színházaink számára is igaz támogatást és értékes iránymutatást jelentenek s e réven fontos tényező a szocialista realizmus Népköztársaságunk színművészetébe való bevezetésében.

Színházati embereink és az egész művészetet kedvelő nép gazdag illető forrásokat és nevelő utmutatást tanulhatnak a realizmus e nagy iskolájától, a nagy szocialista és humánus eszmék szellemében, — mert a „Maxim Gorkij” művész színház valóban a realizmus nagy iskolája. Munkájának a törvényét magasszínvonalú ideológiai adja, létezését népi jellege igazolja s művészi elve: az életigazságok.

Beiktatták a kolozsvári Román Nemzeti Színház új igazgatóját

KOLOZSVÁR — Mihail Raicu, a színházak minisztériumi vezetője szerdán délelőtt, társulati gyűlés keretében, beiktatta hivatalába a kolozsvári Román Nemzeti Színház új igazgatóját, Vasile Moldoveanul, aki eddig a Művészet- és Tájékoztatóügyi Minisztérium kolozsmezei kulturális csosaként működött. Ioan Moga egyetemi tanár, a színház eddigi igazgatója, egyetemi dékánként és a Román Népköztársaság Akadémiája Történelemtudományi Intézetének az igazgatójaként folytatja tudományos munkásságát.

A beiktatást követően, Mihail Raicu délelőtt és délután résztvett a társulat munkálésán, amely-

ken Arthur Miller közelebről másóra kerülő „Édes fiaim” című drámáját és Valentin Katajev szovjet író „Bolondos vasárnap” („O zi de odihna”) című vígjátékának a keddi esti bemutatás előadását vitatták meg. Csütörtökön délelőtt az Állami Magyar Színház munkálésán vett részt, melynek tárgya a színház legközelebbi bemutatójának, Bernard Shaw „Pygmalion” című színművének a megbeszélése volt. A színházi vezérigazgató mind a román, mind a magyar színház munkálésain értekes, tisztázó észrevételekkel egészítette ki a társulat tagjainak a színművekkel és előadásokkal kapcsolatos elképzeléseit.

GEORGI GULIA

Fordította: Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

(26-ik közlemény)
„Meg is trágázod?”
Keszű pillantásával szinte átfurta az elnököt.
„Mért, talán ellene vagy?”
„En?” jelelte Nikuala és vonogatta a vállát. „Mi közöm nekem ehhez? Kértél te engedélyt tőlem? ... Ha jó lesz, megköszönjük ... De ha rossz lesz, megverünk.”
„Hát az csak magától értődik ...” Keszű lefegyverezte Nikualát. „Légy nyugodt. Mindent írásban terjeszték elő ...”
„Papíron?” kérdezte Nikuala csodálkozóan. (Félt minden papirtól.)
„Igen, beadrány lesz, jelentés. Nevezheted, ahogy akarsz ...”
Az elnök bizonytalanul mosolygott, mintha azt akarta volna ezzel mondani: ahogy jól esik — legyen beadrány, vagy jelentés, vagy akármi. Különböző tetszett a csoport munkája.
„Látom, Antal derékasan dolgozik” jelezte meg Nikuala. „Részletesebbé?”

Nikuala elbucszott és megmaragarta, hogy a többi szántócsoportot is meg kell látogatnia, ahol a munka gyengébben halad előre.
„A felsőbbég a helyzet magaslatán áll” mondotta Keszű és megnyomta ekéjét. „Énekeljétek valamit!” kiáltotta.
A szákeniek nem kell sokáig kért a dalolásra. Szívesen teszik. A parasztek kórusban énekeltek, először ösze-vissza, aztán egyre jobban és jobban. Énekeltek és úgy látszott, hogy ezzel az erejük is nagyobboldott.
Es a Száken alatt lakók elámulva kérdezték: „Tulajdonképpen hol is énekelnek?”
S miközben tanácskoztak, az úrmert vidám dal csengett a levegőben:
A zöld réten, a gyeplű előtt
Ifju szarvas áll,
Ifju szarvas áll,
és nem megyen
Asszonyára vár,
arzonóra vár
sirelmesen ...

13.
A házakban sokat beszéltek Rasit érkezéséről. Olyan időben bukkant fel Szákenben, amikor az ut még teljesen járhatatlan volt. Hogy jött, mint jött, milyen akadályokat győzött le? Egyedül merészkedett előre, vagy tapasztalt vadászokkal együtt találta meg az utat? Erdekes beszédtema volt. De Rasit a kérdések elől tréfával mindig kitért. Homályosan célozott a kerületi hatóságok bizonyos intézkedéseire. Aki nem ismerte jól Rasit, az vakarta a fejét, — ahá, úgy látszik, mégis magas ismeretiségei lehetnek a legénynek.
„Mintaszüster leszek” mondotta nem minden büszkeség nélkül. Felvilágosításért a falu szovjet titkárához fordultak. A legény (akinek náthája közben elmúlt), elismerte, hogy Rasit az új cipész-műhelyt fogja vezetni. Beszélhetnek róla, amit akarnak, de ez mégis bémulatos újdonság volt.
(Folytatjuk)

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera közleményei

Színház: pénteken „Vitézek és hősök” szombaton „Leánynező”

Gergely Sándor nagyhatalús színműve, a VITÉZEK ÉS HŐSÖK ma, pénteken este tizenegyedikszor van műsoron. Az anyai önfeladózásnak és az emberi igazságokért vállalt hősiességnek valóságos himnusza Gergely Sándornak ez a sorozatos siker. A történet színműve, amely a ma esti előadáson kívül holnap, szombaton délután a tanulóifjúság előtt kerül bemutatásra, vasárnap pedig délutáni előadásban van műsoron, hogy a dolgozók, akik tömegesen igényeltek kedvezményes szelvényeket a színházról, pihenőnapjukon is meglepően hessék ezt a mélyhatású drámát. Szombaton este Gergely mulatságos vígjátékát, a LEÁNYNEZŐT játssza a színház, a bemutató kitünő szereposztásában: pazur díszletekkel és jelmezekkel.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:
Pénteken este fél 8 órakor: VITÉZEK ÉS HŐSÖK. Bérletszünet. Jegyek sorszáma: 178.
Szombaton délután 4 órakor ifjúifjúsági előadásban: VITÉZEK ÉS HŐSÖK. Jegyek sorszáma: 179.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:
Vasárnap este fél 8 órakor: ELADOTT MENYASSZONY. Bérletszünet. Jegyek sorszáma: 182.

MOZIK MÜSORA:
CAPITOL: „KRAKATIT”. Az atomenergia titka. Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.
URANIA: „KRAKATIT”. Az atomenergia titka. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
CORSO: Kalózok szigete. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.
UJ IDOK: Az ember és a majom. A hoholmai művészek. Tudomány és technika.

Nankingtól 70 kilométerre két erődítményt foglalt el a néphadsereg

1949-ben megalakul a Demokratikus Kínai Köztársaság

SANGHAI. — A Rador közli a Reuter hírgyűjtemény közlése arról, hogy a kínai néphadsereg csapatai felszabadították Nankingtól 70 kilométerre keletre Tai-Hung és Huang-Osian, a Kuomintang által erődítményre kiépített városokat.

Ezeket a városokat Szu-Yiu táborok csapatai foglalták el, akiknek alakulatai már csak néhány kilométerre vannak a Jang-Cse-Kiangtól.

A Kuomintang vezérkarjánál uralkodó zűrzavarra mutat, hogy a Kuomintang középkelet hadseregeinek főparancsnoka elrendelte, valamennyi seregtestének kivonását Dél-Honánból Hopej tartományba. Jellemző, hogy arról az intézkedésről Csang-Kaj-Sek hadügyminisztere és vezérkara nem is tudott.

Egy másik Sanghájból kelteztetett Rador-hír az amerikai hírgyűjteményekre hivatkozva közli, hogy meggyorsították a Kínában állomásozó

amerikai repülő-flotta Japánban való áthelyezésének előkészületeit. Az amerikai hírgyűjtemény közlése sze-

A KINAI KOMMUNISTA PART KIÁLTVÁNYA

Újév alkalmából a Kínai Kommunista Part Központi Vezetősége kiáltványt tett közzé, amelyben a Part annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy rövidesen véglegesen felszabadítja egész Kína népét.

A kiáltvány leleplezi a Kuomintang és amerikai gazdák mesterkedéseit.

Miután Csang-Kaj-Sek a haretéren csufos vereséget szenvedett, most az- zalt akart zavart kelteni, hogy „békéshajáról” beszél.

A kiáltvány rámutat arra, hogy ezek a szölamok nem egyebek az amerikai imperialisták sugalmazta ujjal eselszövegnél.

— 1949-ben — írja a kiáltvány —

rint a repülőerők távozása összefügg a Kínában lévő amerikai katonai misszió távozásával.

megalakul a Demokratikus Kínai Köztársaság. Központi demokrata kormányt létesítenek, amelyben képviselve lesznek az összes demokratikus pártok és szervezetek. Erre a kormányra hárul a feladat, hogy a felszabadított területeken emelje az ipari és mezőgazdasági termelés színvonalát.

A kínai felszabadító néphadseregnek tökéletesíteni kell harcra módosított taktikáját, hogy sikeresen folytathassa a Csang-Kaj-Sek vezetése alatt álló árukló klíkk elleni támadóhadjáratát. Csak a legutóbbi hat hónap alatt, a néphadsereg a Kuomintang hadsereg 174 hadosztályát semmisítette meg.

Az amerikai nép nyomorúságáról siránkozó

Truman munkásellenes intézkedéseket jelentett be

WASHINGTON. — A bukaresti rádió hírszolgálat jelenté, hogy Truman elnök az amerikai kongresszus megnyitására beszédet mondott.

Az elnök meglehetősen gyászos képet volt kénytelen festeni az amerikai nép helyzetéről. Nem tagadhatta le azokat a súlyos és egyre súlyosbó- ló nehézségeket, amik az amerikai nép széles tömegeire neheztednek. Nem tagadhatta le, hogy több mint 5 millió ember nyomortanyán él és 3 millió pedig más családokkal kénytelen megosztani lakását. Azt sem tagadhatta le, hogy az egészségi állapotok igen rosszak és csak a gazdag emberek engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy tisztességes orvosi kezelésben részesüljenek.

A kongresszusi beszédében Truman elnök ismét leleplezte magát, mint az amerikai monopólióké ügynökét és bejelentette, hogy folytatja eddigi

munkásellenes politikáját. Bár annak idején az elnökválasztáson azzal nyerte el a széles munkástömegek támogatását, hogy bejelentette: visszavonja a munkásellenes, joggal rab- szolgatörvénynek nevezett Taft-

Angol csapatösszevonás Izrael körül

TEL-AVIV. — Izrael állam egy szövívője kijelentette, hogy „bizonyos értesülések szerint Nagybritánia jelentősen megerősíti csapatait a Közép-Keleten. Jelenleg csapatokat és fegyverzetet szállítanak tengeri úton.”

A szövívő kijelentette, hogy tervbe vették „egyes angol csapatok áthelyezését a Szezi-csatorna övezetéből a Palesztina-Egyiptom közötti határra.”

— Ezenkívül — tette hozzá — Tri-

Hartley törvényt — most minden ígéretét megszegve — mégis közölte, hogy meg fogja nyírni a munkás- ság jogait és törvényen kívül helyezi a sztrájkokat. Truman ezzel bebizonyította, hogy a dolgozók ellensége.

politániában is olyan katonai mozdulatokat hajtanak végre, mint a palesztinai partvidéken.

A szövívő befejezésül ezeket mondta: „ezek az akciók összekapcsolva az Izrael Állam elleni sajtó- hadjáratával, kiváltják Izrael ideiglenes kormányának aggodalmait.”

Ügyeljünk a nép pénzére

LUCA VASILE pénzügyminiszter nagyjelentőségű cikkel ír az államosításban érvényesítendő takarékoságról

Luca Vasile, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, pénzügyminiszter, a Román Munkáspárt Központi napilapjában, a „Scanteia” 1949 január 5-i számában „Ügyeljünk a nép pénzére” címen vezércikket írt.

Cikkében Luca Vasile pénzügyminiszter rámutat arra, hogy a munkásosztály, miután felszabadult a polgári-földesuri járom alól harci szövetségben a dolgozó földműveléssel, a Román Munkáspárt vezetésével, harcot indított a szegénység és a nyomor, az inség és a munkanélküliség ellen; az ország gazdasági és kulturális elmaradottságának felszámolására a dolgozók boldog és bőséges életének biztosítására. A szocializmus felépítésére első egy évre szóló gazdasági tervünk sikere, az 1949. évi általános költségvetésünk a dolgozók erőfeszítését követeli, hogy nagyszabású közmunkák végrehajtásával új pénzforszárásokat teremtsünk, melyek az ország gazdasági fejlődése mellett munkanélküliséget és megélhetési lehetőséget teremtenek „az emberek tízezreinek, akik munkanélküliséget szenvedtek.”

— A pénzügyi terv teljesítésére és tulszárnyalására — írja Luca Vasile — az új pénzforszárások megteremtése azonban szigorú takarékosági szabályokat követelnek az anyagok és a nép pénzének felhasználásában.

Országunkban a régi bürokrata és polgári erkölcsű tisztviselők le- váltásával még nem tört el teljesen az eltöprengés, a nép vagyontól és pénztől. „Még nem tanultuk meg, hogy jól gazdálkodjunk a közvagyonnal, hogy valóban számotartassuk azt, hogy minél többet takarítsunk meg és ezzel minél hamarabb győzedelmeskedjünk a nyomorúság és a sötétség ellen indított háborúban, minél hatalma-

A Ruhr-összeesküvés kudarca

A Ruhr, a német ipar szívé, az amerikai imperializmus, gyarmatává változtatották — mondta a Nyugatnémetországi Kommunista Párt elnöke, Max Rejmann. — A Ruhr Vilmos császár és Hitler arzenálja volt, most pedig a dollár-imperializmus hadi-arszenáljává lett. A békére és felemelkedésre vágyó német dolgozó nép hangja ez, amelynek semmi vágya az amerikai monopólióké érdekeiért halálba menni.

Ezzel szemben a Londonban, a múlt év legutolsó napjaiban nyilvánosságra hozott döntés, a Ruhr sorsára vonatkozólag, azt mutatja, hogy az amerikai imperialisták nem adták fel eddigi németországi politikájukat, azaz, hogy Nyugat-Németországot és mindenekelőtt a Ruhr-vidéket a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen irányuló támadási tervük bázisává tegyék.

Az új Ruhr-szabályzat, mint valóságos külön államot, a Wall-Street bankárai a washingtoni miniszteriumok kardcsörtései és en- iparbárok kezére játssza Nyugat-Németország legfontosabb ipar- dékét. Ez lábbaliprágást jelent annak a potsdami egyezménynek, mely leszegezte Németországnak a négy nagyhatalom, a Szovjetunió, az USA, Nagybritánia és Franciaország által való közös kormányzásának elvét a német nép demokratikus és békés életformájának megszervezésére.

A Ruhr súlyos veszélyeket rejteget az imperialisták számára, hiszen a Ruhr körül élesednek ki a legjobban Európában az imperialista táboron belüli ellentmondások, miután itt ütköznek össze a legélesebben az amerikai, angol, francia és német imperialisták érdekei. Franciaország és a Benelux-államok (Belgium, Hollandia, Luxemburg) a Ruhr-ügyben csak a „szegény rokon” szerepét játsszák, s a Ruhr továbbra is a Franciaország szívének irányított pisztoly maradt. Ezt jól tudják a francia tömegek és ezért tiltakoznak a Francia Kommunista Párt vezetésével a nyugati imperialisták bü- nös Ruhr-politikája ellen. Ugyanakkor Nyugat-Németország új-bit lerista vezetési amiatt háborognak, hogy még mindig nem tekintik őket egyenlő partnereknek a kommunistaellenes szövettségben. Az angol és amerikai tőkés monopóliumok között sem ért véget a versengés a Ruhr kincséért, bár az angol kapitalisták keserűséggel látják, hogy úgy látszik, ezúttal is alulmaradtak.

Az egymásra acsarkodó imperialisták büns politikájával szem- ben a demokratikus, imperialista-ellenes tábor, élén a Szovjetunió- val, annakidején a varsói külügyminiszeri értekezleten ünnepélyes formában felhívta az egész világ figyelmét azokra a veszélyekre, amiket az angol-amerikai blokk németországi politikája rejteget. Leszegezte, hogy Európa békéjének alapja a lefegyverzett, demokra- tikus Németország.

A német nép s a világ dolgozó tömegeinek tiltakozása mutatja, hogy az angol-amerikai imperialisták büns Ruhr-politikája kudarcot fog vallani. A Pravda, mint a béke és a nemzetközi biztonság, a népek életérdekei ellen irányuló összeesküvést bélyegzi meg azt, ami a Ruhr-al most történt.

A világ minden részében elszenvetett sorozatos, súlyos vereség után az imperialisták egyre jobban gyöngülni érzve erőiket, a kétségbeesetten vakmerő támadás bandita-politikáját folytatják. E politikák azonban kudarcra várnak. Az imperialistaellenes és háboruelle- nes erők fölénye és gyors növekedése biztosítja a kudarcukat.

Nyilvánosságra hozták

a néppáruló Mindszenty hercegprímás titkos irat- tárának okmányait

BUDAPEST. — A Rador hírszolgálati iroda jelenté, hogy a magyar külügyminiszeriumban tartott sajtóértekezleten hivatalosan ismertették Mindszenty bíboros titkos irat- tárában talált számos okirat tartalmát és fényképmásolatokat osztot- tak szét az okiratokról.

Az első, Mindszenty sajtó kezével írott okmányok sorozat, melyet a „Földreform” iratgyűjtőben talál- tak, azt bizonyítja, hogy a herceg- prímás halálos elvevége volt a szegényparasztság földhözjuttatásá- nak és elkéséredetten védelmezte a levélzett feudális rendszert.

Esztérházy vádolt (aki Horthy- Magyarország legnagyobb földesura volt) vallomása, amit a sajtóérte- kezleten ismertettek, bizonyította, hogy Mindszenty hercegprímás kü- lönböző feketetörszén lebonyolított valutatüzletek segítségével támogatta a monarchista károkat. Esz- terházy vallomásából az is kiderült: ő is teljesen tisztában volt azzal, hogy az amerikai csekkék és az amerikai dollárküldemények bevé- tésével milyen célokra törekszik Mindszenty hercegprímás.

A sajtóértekezleten vitán felül be- bizonyosodott, hogy a hercegprímás, aki a múltban Magyarország egyik legnagyobb földbirtokosa volt, min- den orvossal a régi reakciós rend- szer visszatartására törekedett.

Egyes okmányok Mindszentynek az Egyesült Államok hivatalos kö- rrel folytatott levelezésével fog- jalkoznak. Ezek közül az okmányok közül az egyik Rohrer-herceg sajtó- értekezlet levele, hivatkozással Min- dszenty kiküldöttjével folytatott meg- beszézésre, Spellmann amerikai bi- boroshoz fordulva, az Egyesült Ál- lamok elnökének közbenjárását kéri. A sajtóértekezleten, hogy a Magyar

Koronát küldjék Rómába és akadé- lyozzák meg hazatérését a demo- kratikus Magyarországra.

Egy másik okmányban Montini, a Vatikán külügyi államtitkára ér- tesíti Mindszentyt, hogy rövidesen megkapja Royall amerikai hadügy- miniszternek Spellmann bíboroshoz intézett levelének másolatát a Ma- gyar Korona ügyében.

Mindebből nyilvánvalóan kiderült, hogy Mindszenty politikai okokból akadályozta a Magyar Korona haza- hozatalát Magyarországra.

A magyar belügyminiszerium közleményét adott ki Mindszenty hercegprímás és Esztérházy Pál va- lutatüzletkezési tevékenységéről.

Esztérházy Pál és jogtanácsosa, Horváth Gábor vallomásából kiderül, hogy Esztérházy felhalmozta Hor- váthot, viszályon nagymennyiségű dollárt és csempészette ki Ausz- triába.

— Tudtam, hogy a dollár legna- gyobb része — vallotta Horváth — Mindszenty bíborostól származik.

— Tudtam, hogy ezeket az össze- geteket forintban Mindszenty pénz- tárána fizetem ki a dollár feketetörsz- dej árának megfelelően.

Esztérházy Pál bevallotta, hogy azért vásárolta meg Mindszentytől a dollárt, hogy ezzel pénzügyileg tá- mogassa Mindszentyt, a magyaror- szági habsburgista mozgalom el- smert fejt.

— Érdeklődtem volt így csekkék- nél — fejtette be Esztérházy Pál, — mert a Habsburgok Magyarországra való visszatérésétől jelentős anyagi előnyöket remélhettem, mindennek előtt földbirtokom visszajuttatását, amit a földreform során elvesztett.

Esztérházyt 210 ezer hold egy- kori urának vallomását jogtanácsosa mindenben alátámasztotta.

ségből, hanyagságból vagy hozzá nem értésből eltöprengnek, vagy károkat okoznak a nép vagyona- ban, kiméltlenül eljárás kell in- dítani ellenük és felelősségre kell vonni őket. Az új pénzügyi ellen- őrzési rendszer alkalmazásának kezdetén a pénzügyi visszaélések nem az új káderek tapasztalatlansága idézte elő, hanem az üzérkedők, szakemberek „kém- minősített”, vezető állásban lévő személyekkel szembeni éberség hiánya. Szükségünk van szakem- berekre, de olyan szakemberekre, akik hivatásuk magaslátán áll- nak és nem üzérkedéssel foglal- koznak, hanem őrhelyükön az or- szág dolgozó népének érdekeiért harcolnak.

— A szocialista munkaverseny- ket ki kell terjeszteni a miniszte- riumok, köztisztviselők és állami vállalatok iródára is. Így megho- nosul majd a szigorú takarékos- ság rendszere a pénzalapok és az anyagok felhasználásában és szig- oru pénzügyi és költségvetési fe- gyelem teremődik majd meg. A munkaversenyek keretében jutal- mokat kell kitűzni azoknak a gép- készítőket, akik a karbantartásban elől járnak vagy pedig üzemi anyagmegtakarítást érnek el.

Ügyeljünk jól a nép gazdasá- ra, ügyeljünk a nép vagyontá- ra. Gazdálkodjunk vele gondosan ha- zánk és a dolgozó nép javára — fejezi be cikkét Luca Vasile pén- zügyminiszter.

A szigorú takarékoskodás meg- valósításával meghonosítjuk a pénzügyi és költségvetési fegy- velmet, amivel megteremtjük és nö- veljük a szocialista akkumulációt.

Ügyeljünk jól a nép gazdasá- ra, ügyeljünk a nép vagyontá- ra. Gazdálkodjunk vele gondosan ha- zánk és a dolgozó nép javára — fejezi be cikkét Luca Vasile pén- zügyminiszter.

Hírek

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Telefon: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Áramtolvajok egykor és most

„Semmi az egész!” mondta brátom 1936-ban Grigorescu-uti lakásában. „En fejes ember vagyok és értek a villanszereléshez. Ide beteszlek egy drótot és az áramot az óra megkerülésével erre vezetem el.”
En álmélkodva néztem a mesterkedést. Ő nevetett: „Azért a belga-román villanytársaságok te ne félsd! Tolvajtól lopni — nem bűn!” magyarázta a brátóm. „Az én kis csevésem nem akadályozza meg őket abban, hogy műltiókat ne vágjanak zsebre. Ebből fejít külföldre viszik, fejít pedig itthon költik el!”

Brátómmal akkor igazam volt. De nyomtatékosan és még egyszer meg kell jegyeztem, hogy a beszélgetés és az áramcsenés jízseket évvel ezelőtt történt. Azóta a belga kupponyosokot s a többi áramtolvást és azok képviselőit, igazgatóit, igazgatókat kiközösítették a villanytársaságból, mint ahogy Krisztus kikergette a kalnárokat a templomból. „A villamossági vállalatoknak 1948 június 11-iki államosításával a villanyenergia közvagyonná vált. A villanyáram törvénytelen uton való felhasználását a közvagyon jogtalan elcsajjításának minősítik és a közvagyon védelméről szóló törvénybe ütköző cselekmény címén szigorúan büntetik” írja a Kolozsvári Tartományi Villamosművek Állami Vállalat közleménye.

Ehhez nincsen hozzátenni való. Aki ma villanyáramot lop, az a közösségtől, a néptől lopja el! Le kell leptezni, fej kel jelenteni őket!

AZ ARLUS kolozsvári szervezetének rendezésében január 7-én este 6 órakor nyílik meg a moszkvai Marim Gorikj Állami Akadémiai Színház 50 éves évfordulójának küldetésére a vármegyeháza üvegtermében. A küldetés nyitva naponta 9-13 és 15-19 órák között.

AZ ORSZÁG LOÁLLOMANYANAK FAJLI MEGJAVÍTÁSÁRA a földművelésügyi minisztérium vezetésével állami kereskedelmi társaságot létesítettek. Ezzel egyidejűleg a 410-1948. számú törvény megszünteti azokat a különböző egyesületeket, amelyek a hazai jóállomány megjavítására és jóversenyek rendezésére alakultak a múltban.

ARLEJTÉST HIRDET a kolozsvári Társadalombiztosító Pénztár a raktárak és gyógyszertár udvarra néző ablakainak ümítésére. Az árlejtes feltételei megtekinthetők munkanapokon a hivatalos órák alatt a Társadalombiztosító Pénztárnál. Az árlejtest 1949 január 10-én délután 2 órakor a hivatalos keretek között tartják meg.

A RÁDÍÓ SZOMBAT ESTI MARGYAR ADÁSABAN, január 8-án, az 1875 méteres hullámhosszon a „Kis Pajtás” gyermeklap szerkesztőség, ülést közvetíti. Gyermeknek, akiknek rádiójuk van, hívják meg barátait és hallgassák kollektíven az adást.

A KOLÓZSVÁRI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR 14 darab női dokvásonruha elkészítésére pályázatot hirdet. Az alkalmazzottak ruhájának elkészítésére hirdetett árlejtes feltételei a 66. számú szobában tekinthetők meg munkanapokon a hivatalos órák alatt. Az árlejtest 1949 január hó 8-án délután 2 órakor tartják meg.

Értékes ajándék az
Osztálysorsjáték sorsjegye
Az V. osztály huzása
1949 január 8-án kezdődik

Brassóban épül az ország legnagyobb kulturotthona

BRASSÓ. (Kiküldött munkatársunktól). — A város közepéből felépülő Cenk gerincén vékony ködfátyol leng. A felkelő nap sugara tompa fényt vet arra az épület kompozitumára, tör a magasba, hirtelen a Brassó demokratikus lakosságának törhetetlen és egységes akaratát, mellyel megvalósítják a már régóta nélkülözött kulturotthon felépítését.

Ezen a telken valamikor kis kőszobor volt. Tágas udvarát hetivásáros alkalmával a környék hetyken beszélő, dús gazdag szász nagygazdái szekerrel töltötték meg.

A Román Munkáspárt kezdeményezésére a város vezetősége a brassói dolgozók régi kívánságának tett eleget akkor, amikor ezt a 3424 négyzetméteres telket a Közalklamozottak és Nyugdíjasok Általános Biztosító Intézetétől egy néhány felsőtömjösi villahellyel megváltotta, a most épülő Népi Atheneum céljaira. A múlt év májusában a helyszínen megjelentek az első önkéntes munkás csoportok. Közben a Román Munkáspárt kezdeményezésére megalakult az építési feltételeket meghatározó bizottság és az önkéntes munkával elkészített 12 terv közül a Voinescu Iona építésztervező rajza alapján épül a nép érdekeit szolgáló Atheneum.

A pénzen kívül már minden megvolt — mondotta Tasiedianu Stefan dr. polgármester —, de ez sem hiányzott sokáig, mert a megye és város összes szervezetei mezmozdultak és Atheneumuk javára egész sorozat előadást rendeztek, de ezek kivül naponta jelentkeztek a gyárak munkásai is önkéntes munkára. És jöttek a szekerak a falvakból és szállították az épületanyagot, homokot, kavicsot.

Az épület nagy méreteit jellemzi, hogy eddig 45 vagon cementet, 14 vagon vasat és 800 ezer téglát használtak fel. Az egész épület 3400 négyzetméteres területen fekszik és 40 méteres a frontja. A három részre osztott épület elől két és hátul négy emeletes. Az első részben tartják a nagy befogadóképességű nézőtér, majd a patkóalakú terem mélyén helyezik el a korszerű színpadot.

A brassói népi atheneum felépítésénél naponta átlag 80 állandó napszámú, 60 önkéntes gyármunkás, 40 brigádos, valamint 40 vasnunkás, 80 famunkás és 10 kömüves dolgozik.

A tervrajz készítőjén kívül Barabás építésmérnök és Priscu Emil építész, a vasbeton számításoknál ML haulescu, Halmagiu és Berkovits mérnökök végeztek felelősségteljes munkát. Végül Moreanu Parvan volt CFR munkást illet minden elismerés, aki első pillanattól kezdve a Román Munkáspárt megbízásából ellenőrizte és megszervezte az építkezési munkálatokat. A rábizottaknak a legteljesebb mértékben megfelelő és máma Moreanu Parvan Brassó város műszaki hivatalának a vezetője.

Népköztársaságunknak ezt a leg-hatalmasabb és legmodernebb kulturotthonát, a tervek szerint, ez év őszén adják át hivatalának.

—ORY,

Pipere szappant és lisztet osztanak élelmiszerjegyre Kolozsvárt

KOLOZSVAR — A közellátási hivatal értesíti a közönséget, hogy a mai naptól kezdve január 15-ig bezárólag, az A., B., C és a nyugdíjas családfők D1 jelzésű élelmiszerjegyeinek december havi „Külföldiek (Diverse) 10. számú szelvényére 1 darab 100 gramos piperezappant szolgáltatnak ki a szövetkezetek vagy a „Somesul” állami kereskedés.

Az A., B., C. és nyugdíjas családfők D1 jelzésű élelmiszerjegyeinek december havi 12. számú „Külföldiek (Diverse) szelvényére 500 gram lisztet szolgáltatnak ki a szövetkezetek vagy a „Somesul” állami kereskedés. Azok, akik még nem váltották ki a lisztet, január 10-én este 7 óráig bezárólag feltétlenül vejják ki, mert a határidő lejártával az élelmiszerjegy ezen szelvénye érvényét veszti.

Egyben közöljük, hogy a városi közellátási hivatalnál az 1949 év I. negyedére érvényes élelmiszerjegyek kiosztása a végefeje közelébe. Erdekjödésünkre a jegykiosztással foglalkozó tisztviselők elmondották, hogy bár 10-én lezárják a jegykiosztást, több üzem és vállalat még mindig nem váltotta ki alkalmazásotjai részére a jegyeket. Ugyancsak ez az eset a grizjegyekkel is. Január 10 után néhány napig még ezeket is ki lehet váltani.

Január 10-25 a hivatal az egyetem hallgatók, míg 25-től február 1-ig azon személyek részére ad ki új élelmiszerjegyeket, akik január hónapban kerültek alkalmazásba. Ugyancsak ezalatt az idő alatt cserélik át az új csoportokba került dolgozók élelmiszerjegyeit is. Más időpontban élelmiszerjegyeket a közellátási hivatal semmi körülmények közt sem ad ki. Tehát a közönség a fentiek figyelembevételével járjon el jegyeinek kiváltása alkalmával.

Világosságport

A Dermata hármas győzelme a kerületi jégkorong bajnokságban

KOLOZSVAR. — A kerületi jégkorong bajnokságok küzdelmei Kolozsváron is megkezdődtek. Eddig három csapat: a Dermata, Vasas és a KESE nevezett be a bajnokságokra, de szó van a CFR játéka-ról is. Az első mérkőzés a Dermata szerdán este a KESE ellen játszotta le a sétatéri jégpályán, melyet Turcu 5, Kovács Vilj 4, Raduch 3, Mártonffy 2, Duha és Péter góljaival 16:1 (3:0, 10:0, 3:1) arányban nyert meg. A KESE egyetlen gólját Puskás ütötte.

Csütörtök délután a Dermata ket-tős mérkőzést játszott. Előbb a KESE elleni visszavágó mérkőzését játszotta le, melyet 19:0 (4:0, 8:0, 7:0) arányban nyert meg Turcu 5, Adorján 4, Kovács 4, Mártonffy 3, Raduch, Lőrincz és Heintz góljaival.

Néhányperces szünet után a Vasas ellen álltak ki a börgyáriak. Ezt a mérkőzésüket már nehezebben nyerték meg 12:1 (4:1, 5:4, 3:0) arányban, mert a Vasas fiataljai helyenként jól tarolták magukat. A vezető gólt a Vasas érte el Soós révén, de a Dermata 12 góllal válaszott Turcu 4, Kovács 3, Mártonffy 2, Adorján, Heintz és Raduch révén.

Mindhárom bajnoki mérkőzést Gebefügi kifogástalanul vezette le. A csapatok a következő összeállításban játszottak:

VASAS—DERMATA

egyesületek közötti ökölvívó mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 10 órakor a Vasas szakszervezet Fejedelem utca 17. szám alatti helyiségében. A Vasas legjobb csapatával áll ki erre a mérkőzésre, melyet 20 és 30 lejes propaganda beléptűdjakkal rendeznek meg.

DERMATA: Mikjós (Agárdy) — Heintz (Adorján), Duka — Raduch, Kovács, Turcu, Cseresor: Mártonffy, Lőrincz, Péter.

VASAS: Berkes — Jordáky, Milijon I. — Turgyán, Nagy, Milijon II, Cseresor: Soós, Pálffy, Radványl.

KESE: Huszár — Deák, Anca — Puskás, Simu, Pambubol, Cseresor: Babjnsky, Dabóczy, Pop.

A három csapat közül a Dermata vasárnap Csikszoredán játszik az IPEIL ellen, Kolozsváron pedig — az eddigi tervek szerint — vasárnap délelőtt a sétatéri jégpályán Vasas—KESE kerületi jégkorong bajnoki mérkőzés lesz.

KOLOZSVAR. — A Bolyai Egyetem sétatéri tornatermében, vasárnap délután fél 5 órakor tartják meg az NB I. vivóbajnokságok utolsó fordulóijából elmaradt Dermata—KESE tör- és kardvívó bajnoki mérkőzést. Erre a mérkőzésre mindkét csapat már hetek óta készül, mert a kardcsapat bajnokságban egyben a második helyet is eldönti ez a találkozó. A csapatok a következő összeállításban állnak ki:

DERMATA: Biró, Mezei, Nicolau, Lázár, Bartha, Szabó, KESE: Barlos dr., Kókóssy, Szántai, Guráth, Hintz, Urai és Orbán. A Dermata—KESE NB I es tör- és kardvívó bajnoki mérkőzését bukaresti bíró vezeti le.

Nagy mezőny indul a vasárnapi kerületi mű- és gyorskorcsolyázó bajnokságokon

KOLOZSVAR. — A vasárnap délelőtti kerületi mű- és gyorskorcsolyázó bajnokságokon nagy mezőny indulása várható. A női műkorcsolyázó versenyen Wellmann Kati, Weinrich Marika és Cecilia, Lukács Bella, a férfi versenyzők közül Balázs István, Bivdea Muzim, Azzoja Lajos és Azzoja Bruno indulása várható, akik valamennyien a Dermata versenyzői.

A gyorskorcsolyázó versenyben ugyancsak nagy mezőny indulása várható mind a senior, mind az ifjúsági számban. Csütörtökön délelőtt 3000 méteres gyorsfutó verseny volt, melyet Király Ernő (Dermata) nyert meg 6.45.2 mp.-es idővel. Az ifjúsági 3000 méteres versenyben László László (Olimpia) volt a győztes 7.44.6 mp.-es idővel.

A versenyen kívül rendezett 300 méteres gyorsfutásban 14 éves korig a középiskolások közül Sarca Titus került ki győztesként 43 mp.-es idővel. 2. Sicsai Anton 45.8 mp., 3. Callman Sijtu 53 mp. A 12 éves korig megtartott versenyben 1. Székely Zoltán 54 mp., 2. Murza Ovidiu 55.4 mp., 3. Sereser László 57 mp. A versenynek 18 indulója volt. A vasárnap délelőtti kerületi mű- és gyorskorcsolyázó bajnokságok küzdelmei fél 9 órakor kezdődnek meg a sétatéri jégpályán.

Március 6 tiszteletére

két hónapig tartó szocialista munkaversenyt kezdnek egyes vegyipari üzemek

Dolgozók a MNSZ élén:

Kapnikbányán székházat avatott a szervezet, emelkedik a tagok száma

ARAD. — Az államosított „Oxigén Ipar” üzem és a temesvári „Temes” vegyipari gyár oxigénosztálya március 6 tiszteletére, január 1-én szocialista munkaversenyt kezdtek. A munkaverseny január 1-től február 28-ig tart, a következő feltételek szerint:

1. A munka termelékenységének emelése mennyiség és minőség szempontjából.
2. A segédanyagokkal való takarékoság.
3. A termelési költség csökkentése.

4. A munkafegyelem megerősítése, a késések és hiányosságok csökkentése.
5. A munkaidő jobb kihasználása és a holt idő csökkentése.
6. Tulórák csökkentése.

Az Oxigén Ipar és a „Temes” vegyipari üzemek oxigén-osztályai ugyanakkor a fenti hat versenypont alapján szocialista munkaversenyre szólítják a resinai oxigéngyárat, valamint a nagyváradi Oxigén- és Szénsavgyárat.

A versenyre kihívott gyárak válaszában január 10-ig kell beérkeznie. Abban az esetben, ha a

versenyre kihívott gyárak elfogadják a kihívást, a négy gyár kiküldöttjei február 5-én reggel 9 órakor megbeszélésre ülnek össze a temesvári Fém- és Vegyipari Szakszervezet helyiségében, hogy megbeszéljék egymással a versenyekben szerzett tapasztalataikat. A megbeszélésen részt vesznek a gyárak műszaki vezetői és a termelési felelősök is, akik magukkal hozzák a november 7. tiszteletére rendezett munkaverseny adatait, a januári termelési eredményeket és grafikonokat.

KAPNIKBÁNYA. (Tudósítónk től.) — A több kilométer hosszán elhúzódó kjs bányászokzóság a fesztői szépségű Gutin-völgyében, a világ szeme elől szinte elrejtve, mozgalmas életet él. Lakói: bányászok, technikusok, mérnökök és tisztviselők megfeszített munkával igyekeznek napról-napra jobban fokozni a bánya termelését és a munka termelékenységét.

Kapnikbánya üzeme a bányamedence üzemei között a november 7. tiszteletére indított szocialista munkaversenyekből elsőként került ki. Ez az egészséges versenyszellem azonban nemcsak az üzemben, hanem a község társadalmi, kulturális és szervezeti életében is visszatükröződik.

A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete erőteljes. A Román Munkáspárt és a bányász szakszervezet támogatásával most avatja fel a kapnikbányai MNSZ új székházát. Az erre a célra rendelkezésre bocsátott épületet önkéntes munkával megfelelőre alakították.

Napról-napra emelkedik a MNSZ tagok száma. A sokáig elszigetelt életű kapnikbányai MNSZ szervezetben új lendületet vett, egészséges szellemmel telítődött az élet. Komoly munka folyik művelődési téren is. Erőteljesen készülődnek a Petőfi-versenyekre.

— Bátran mondhatjuk — mondja Dézsi Géza járási felelős, hogy az átszervezés óta a MNSZ munkásokból álló vezetősége egészséges szellemet hozott a szervezetbe és munkájukkal lehetővé tették a egyre komolyabb méretekben kibontakozó erőteljes szervezeti élet kialakulását.

A tények és az elért eredmények beszélnek és igazolják, hogy a kapnikbányai MNSZ élén álló Debreceni István elnök, Hamuth László alelnök, Longáver János titkár, Papp József, Jelenszki Béla, Pál János, Daubner István és a szervezet valamennyi tagja jó munkát végeznek.

A HIBÁK KIKÜSZÖBÖLÉSÉVEL

Alaposan előkészíti a tavaszi vetési csatát a kolozsmegyei vetési bizottság

KOLOZSVÁR. — A megyei vetési bizottság a napokban megtárgyalta a tavaszi vetési munkálatokkal kapcsolatos teendőket. Értekezletre hívták össze az állami mintagazdaságok, a mezőgazdasági gép- és traktorállomások kiküldöttjeit, hogy összhangba hozzák a különböző hatóságok munkatervét.

A vetési bizottság a következő tennivalókat határozta el:

Ki kell javítani a megyében rendelkezésre álló traktorokat, vetőgépeket, ekéket és minden talajmunkát végző gépet. Ezt a munkát úgy az állami mintagazdaságoknak, mint a földműveseknek el kell végezniük. A mezőgazdasági szerszám- és gényújtási munkákban a traktorállomások szerelő- és javítóhelyei segítségére lesznek a dolgozó földműveseknek.

A mezőgazdasági munka helyes és jó megszervezéséhez és szakszerű irányításához szükség van a földművesek szakmai felvilágosítására is. Ezért a gazdasági előjárók kikép-

zésére tanfolyamot szerveznek január hó folyamán, ahol a szakembereket megfelelő módon előkészítik.

A vetési bizottság elhatározta, hogy a vetések előtt meg kell vizsgálni a magvak csiraképességét és minőségét és lehetőleg a legjobb minőségű magvakat kell elvetni.

A bizottság az értekezleten kielemezte a tavalyi vetési csata hibáit és hiányosságait. A legtöbb hiba a rendletek merev, gépies alkalmazásából származott. Igen sok helyen nem vették figyelembe a helyi adottságokat, lehetőségeket és csak a felülről kapott rendelkezések továbbításával tördeltek, ahelyett, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően dolgozzák ki a vetési tervet. Másik hiba a téves és hamis jelentékekből, helytelen adatokból származott. A valóságnak megfelelő jó tervet csak helyes adatok alapján lehet készíteni. Kolozsmegyében valótlán adatok miatt néhány területen, amelyet be tud-

tak volna vetni, vagy fel tudtak volna szántani.

Az értekezleten elhatározták, hogy a múltban észlelt hibák kiküszöbölésével, teljes lendülettel kezdik meg a tavaszi vetési csatát.

A többtermelésért!

30 FOKOS HIDEGBEN, hóviharak és lavinák közepette hősiiesen küzdenek a borsai havasokban dolgozó bányai szerelők az anyagért

BORSA. (Kiküldött munkatársunktól) — A nyitott tüzhely lángjának vörhenyes fénye és könnyezettető, csipős füst tölti meg a szobát. Ebben az épületben valamikor a máramarosi Minopirit-Resica üzem irodái voltak, most a tízannyolc kilométeres sodronypályát leszerelő munkálatokat irányítják innen. A havasok dermesztő lehetősége — harminc fok felé kúszik a hőmérő higánya — a várótermet nélkülöző vasuti állomás várakozóit is ide verte be.

— A büntösen feleltlen gazdálkodás több mint ötven százalékban tönkre tette a sodronypályát rendkívül értékes, szinte pótolhatatlan anyagát — mondja Szlávik János művezető, aki a nagybányai

„Minaur” megbízásából most a nagyszabású leszerelési munkálatokat vezeti.

A szabotázsbírószág elé került volt bányabérnök — Grünwald Lajos és társai — teljesen elhanyagolták a sodronypálya karbantartását. A tönkrement pályában azonban még mindig igen sok használható értékes anyag van beépítve és éppen ezért a bánya- és petróleumügyi minisztérium elrendelte a pálya leszerelését. Az így megmentett — még a nagymértékű pusztulás ellenére is — tekintélyes mennyiségű anyagot a minisztérium az Aranyközpont bányái és a petróleumkutató osztály között osztotta el.

az emberek a szakadékok szélén a korhadtságtól imbolygó kötélpálya-állomásokra, hogy megmentsék a pusztuló anyagot, amelyre szükség van a nagybányai üzemek termelésének. Hóviharak, kőborlók farkasfalkák, meginduló hólavina, a havasok többbezer méteres magasságainak veszélyeivel dacolva folyik a munka.

— Éjszakákra a havasi tanyák istállóiban tudunk csak pihenőhelyet kapni — mondja Cristea Ioan szerelő. — Körülüljük a nyitott tüzet, hogy meggemberedett tagjainkat felmelegítsük és úgy ültünkben szunyokálunk egy rövidet. Először alig tudunk aludni a farkasüvöltéstől, amely a havasi éjszakák állandó zenéje.

HATVAN VASUTI KOCSI ÉRTEKES ANYAG

— En is építettem ezt a sodronypályát — sőt azt fel visszamemlékezve Szlávik János művezető — és most annál fájdalmasabb számomra, hogy ezt a pusztuló anyagot alig tudjuk megmenteni. Az a nemtörődomség, amivel Grünwaldék kezelték a piribányát, nem néhányévi büntönyt, hanem életfogytiglani kényszermunkát érdemel.

— Az értékes érczúzó és feldolgozó gépek, a 150 lóerős Dieselmotor — fakad ki a mellébe ülő

Cristea Ioan szerelő — félig összeomlott épületekben állnak. Teljes erőfeszítéssel dolgozunk a Dieselmotorszerelésén, ráfagy a kezünk a vasra, de még egy pillanatra sem szakítjuk meg munkánkat. Tudjuk, hogy minden napi késedelem pusztítja az értékes gépkészleteket.

— Annak ellenére, hogy a kötelek és az állomások majdnem teljesen használhatatlanok — tér vissza a munkálatok ismertetésére Szlávik János művezető — mégis sikerül mintegy hatvan vasuti kocsiira való használható anyagot ki-termelnünk a pályából, ami ha még egy-két évig ki van téve a pusztulásnak, teljesen tönkrement volna.

— Nagy dolog ez kérem — nézünk komolyan — mert így fel tudjuk építeni azt a sodronypályát, amit már rég nélkülöznek nagybányai üzemünk.

Körlevélben ismertette Alexa Augustin, az államvasutak 1949. évi munkatervét

BUKAREST. (Rador.) — Alexa Augustin, az államvasutak vezérigazgatója körlevelet intézett az ország valamennyi vasuti hivatalához és az államvasutak személyzetéhez, amelyben közli az 1949. évi munkaterv életbelépését.

A körlevél ismerteti, többek között az államvasutak dolgozóit által az 1948 évben elért eredményeket, akik nemcsak megvalósították, de túl is haladták az előirányzott munkatervet. A körlevél az 1948. évi munkaterv megvalósításából származó tapasztalatok szem előtt tartásával ismerteti azokra a fontos feladatokat, amelyek az 1949 évben a vasuti személyzet előtt állnak. Ezek a feladatok a következők:

A tartományi igazgatóságok úgy osztják fel a munkatervet az alapszervezetek között, hogy minden egyes dolgozó megismerje a reá háruló feladatokat.

Felszámolják az anyag és munkaerőpazarlást, megjavítják a termelés mennyiségét és minőségét, hogy ezáltal csökkenthessék az önköltségi árat.

Az államvasutak, a CFR 1949 évi munkatervét — amely 176 százalékkal több teherszállítás és 27,7 százalékkal több személyszállítás ir. elő, mint az 1948 évben, — meg lehet valósítani, sőt azt túl lehet haladni.

Tanfolyamot rendezett nők számára a RDNSZ

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári RDNSZ rendezésében a napokban nyílt meg ebben az évben az első irányító iskola falusi nők számára. Az iskolának 10 román és 8 magyar hallgatója van. Hidalmás, Seucság, Gyalu Bogártelke, Szová, Borsa, Nagysármás és Bánffy-hunyad RDNSZ szervezeteink munkájában kitűnt nők vesznek részt a tanfolyamon. A tanfolyam 12 napig tart.

A RDNSZ december 20-án megnyitott káderiskolájának január 5-án volt a záróvizsgálója. Fazakas Juliánna, Dová Józsefné, Deák Józsefné, Vassa Magda, Hona Jánosné, Topán Katalin, Rócz Emma, Nagy Gizella, Henzel Hona, Strolli Róssy kolozsvári RDNSZ képviselője a vizsgán bebizonyította, hogy a rendelkezésükre állt rövid idő alatt az anyagot alaposan elsajátították és hogy további munkájukban a tanultak alapján haladva még alaposabb és még komolyabb munkát végeznek. A vizsgát Bonatin Hona és Rócz Teréz vették le, akikről a hallgatók a családjais ünnepek végén meleg szeretettel búcsúztak.

nyitott tüzhely lángjának vörhenyes fénye és könnyezettető, csipős füst tölti meg a szobát. Ebben az épületben valamikor a máramarosi Minopirit-Resica üzem irodái voltak, most a tízannyolc kilométeres sodronypályát leszerelő munkálatokat irányítják innen. A havasok dermesztő lehetősége — harminc fok felé kúszik a hőmérő higánya — a várótermet nélkülöző vasuti állomás várakozóit is ide verte be.

— A büntösen feleltlen gazdálkodás több mint ötven százalékban tönkre tette a sodronypályát rendkívül értékes, szinte pótolhatatlan anyagát — mondja Szlávik János művezető, aki a nagybányai

Postahivatal felállítását kéri Türe dolgozói

TÜRE. (Kiküldött munkatársunktól.) — Kolozsmegyei utunk alkalmával a rossz postaforgalom ellen panaszkodtak a türeiek, de nem az egész postahálózat forgalma ellen, hanem csak a Nádás-Türe közti 8 kilométeres szakasz ellen. Ugyanis a falu postása csak átlag kétszer szokta megjárni hetyként ezt az utszakaszt. Így kétszere kapnak kézhez minden küldeményt a hasonlóan a napilapokat is, ami pedig elég szép számmal jár a faluba.

A türeiek tudnának egy megol-

dást e kérdésben. Mégpedig szeretnék, ha az illetékes hatóságok visszalátják Gorbóra a régi postahivatalt, aminek a helyisége is még megvan a vasuti állomás is van a falunak. Így 2 kilométeres közelségbe kerülne Türe a postahivatal, de sokkal hozzájárulhatna a falu fejlődéséhez és lakói számára is. Ezzel a megoldással a falu dolgozó népe könnyebben jutna az általános életszínvonal emelő sajtótermékekhez és a falu elszigeteltségét lehetne felszámolni.

NEM MINDENNAPI ERŐFESZÍTÉS

Nem mindennapi munka folyik itt. A Priszlop, Galac, Pietrosz havasain végigvonuló sodronypályát leszerelésén átlag százötven szerelő és segédmunkás dolgozik. Dermesztő hidegben kuszának fel

Nincs munkaidő. Ki meddig bírja. Még a téli éjszaka sötétjében indulnak a több kilométeres gyalogúkkal megközelíthető munkahelyekre és csak akkor hagyják azt abba, amikor a vaksötétség már lehetetlenné teszi a további munkát. Volt olyan teleholdas éj, hogy negyvennyolc órát dolgoztak egyhuzamban.

— Mindannyian önként vállaltuk ezt a munkát — mondja Szlávik művezető — és becsülettel be is fogjuk fejezni. Igaz-e? — fordul rövid szünet után ifjú társához.

Halk, egyetlen lélekzés. Elnyomta az egész napi munka fáradtsága és most már az egészséges fiatal test a pihenést követeli.

— Alszik — mondja az öreg és ifjú társ fölé hajolva, gyengéden, mint aggódó apa ráteríti kabátját, majd új hasábort vet a hunyni készülő parázsra.

Terjeszd a Világosságot

VILAGOSSÁG 5

A MNSz kolozsmegyei színjátszócsoporthja az elmúlt évben 52 előadáson 14.000 ember előtt szerepelt

KOLOZSVAR — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezetének a közművelődési bizottsága részletes beszámolóban ismerette színjátszócsoporthjának az eddigi működését.

A csoport 1947 decemberében alakult nyomban megkezdte munkáját, melynek első nyilvános eredménye Gárdonyi Géza „Bor” című színművének Kolozsváron, 1948 február 3-án történt bemutatása volt. A csoport márciusban Vistá községben vendégszerepelt. E vendégszereplés fordulatot hozott munkájában. A színjátszócsoporth vistai látogatásakor felismerte, hogy elsősorban a falu felé kell fordúlva a továbbiakban a felismerés volt iránymutatója.

A színjátszó csoport az elmúlt munkaévben négy színdarabot — Gárdonyi Géza „Bor”, Asztalos István „A fekete macska”, Gárdonyi Géza „Fehér Anna” című háromfelvonásos színművét és Cséhov „Leánykérés” című egyfelvonásos vígjátékát — mutatott be magyar nyelvű előadásában, melyeket vegyeslakosságú községekben román-magyar műsorú előadások egészítettek ki. Román műsorral 5 alkalommal szerepelt vidéken. Az elmúlt munkaévben Kolozsváron 9, vidéken 43, összesen 52 színjelölést tartott. Ezeket mintegy 14.000 ember nézte végig.

A beszámoló elégtélen állapítja meg, hogy a csoport vendégszereplése után több faluban megjelent a kultúrélet, másrészt a rendezvényeket minden alkalommal kísérő politikai előadások felvilágosító értékű nevelő munkát is jelentettek. A vegyesműsorú előadások a román-magyar testvéri jóviszonyt mélyítették a vegyeslakosságú községekben.

A színjátszó csoport komoly önképzésére jellemző néhány számadat, mely az előadásokra készülést szemlélteti. Összesen 110 próbát, 12 vezetői és 9 taggyűlést tartott, ezenkívül tagjai végighallgattak 6 politikai előadást és színművészek 8 ta-

mitó előadását. A csoport tagjai: Lichtenstein József rendező, Szabó Kálmán, Bartha Ferenc, Bartha Ferencné, Kiss Ernő, Kiss Ernőné, Imre Sándor, Sajgó Gyula, Sajgó Gyuláné, Pasali Márta, Szöllösi Gábor, Szölösi Gáborné, Veress Lajos, Fiedler Erzsébet, Fajk József, Grauhvogel József, Kletz István, Görög Ilus, Szabó Jolán, Szabó Erzsébet, Szagartz István, Simon András, Demeter Miklós, Horváth László, Kelemen Ferenc — szüket a munkából.

A beszámoló önbírálati megállapítja, hogy a próbákat nem minden esetben használták ki megfelelően. Kevésli azt, hogy az elmúlt munkaévben mindössze három magyarnyelvű és egy románnyelvű színdarabot tanultak meg. Az együttes munka elva sem érvényesült mindig kellően. A hibák felismerésére és a színjátszó csoport átszervezésére még dau-sabb és eredményesebb ezrtáni munkára ígérte.

A „Gazind” kulturocsoportja győzött a Vasas Szakszervezet kulturversenyében

KOLOZSVAR — Mint korábban beszámoltunk, a Vasas Szakszervezet üzemközi kulturversenyét rendezett december 15-én. A bíráló bizottság összegezése alapján a verseny győztese a „Gazind” kulturocsoportja 21,5 ponttal. A többi kulturocsoport a következő ponteredményt érte el: „Orion” 17,5, „Mendrei” lakatüzem 1. 17, „Unirea” 15,5, „Triumf” 14,5.

„Kisipari I.” 13,5, „Vasipari” 11,5, „Papírlémezgyár” 10,5, „Robin” 10, „Kisipari II.” 9, „Mendrei II.” 8 pont. A dalárdák közötti versenyt az „Orion” énekkara nyerte. A „Kisipari” énekkara második lett. A versenyen nem vett részt a „Fermeta” és a „Lakatgyár” kulturgárdája.

Énekkart alakított a bácsfalusi MNSz ifjuság

BRASSÓ — (Levelezőnk től.) A MNSz bácsfalusi ifjusági csoportjának sorában is napról-napra nagyobb a demokratikus építés iránti lelkesedés. A MNSz székháza minden taggyűlés alkalmával munkára kész, vidám ifjakkal tejk meg.

Legutóbbi taggyűlésünket az új munkaterv ismertetésére hívta össze

a vezetőség, amelyen az ifjusági feljövők közös munkára serkentette az ifjuságot és rámutatott, hogy egyesült erővel mily nagy eredményeket lehet elérni. Gyűlésünknek meg is volt az eredménye, mert nyomban megalakult az ifjusági énekkarunk, amely Szén Gyula tanító vezetésével máris két szép partizáninduló tanult. Mi, bácsfalusi dolgozó ifjak is hozzá akarunk járulni ahhoz, hogy minden becsületes dolgozó vágya, a szocializmus, országunkban is minél előbb meg is valósuljon.

DOMBI ERZSEBET levelező.

2 évi börtönt kapott egy szabotáló dévai földbirtokos

DEVA — (Levelezőnk től.) A vezetés büntette miatt két évi börtönre ítélt. Seiden István, alpestesi földbirtokos, aki a kitűzött időre egyetlen hold földjét sem vetette be. Ezt a nyilvánvaló szabotálást látva, a község dolgozó főjelművesei két nap alatt közmunkával felszántották és bevetették Seiden István 48 holdas birtokát, hogy így egy talpalatnyi föld se maradjon a határban partegon. Seiden Istvánt a népbíróság szá-

Beköltözhető
3 szoba, konyha, kamara 200.000 fejért sürgősen eladó. Rudoli-utca (Karl Marx) környékén
„Promptusz” ingatlan-iroda Dózsa György-utca 29 szám

Keresek központban
szépen butorozott, jól ültethető különbözőratu butorozott szobát fürdőszoba használatul
Cím a kiadóban

Oleasd, terjeszd, támogasd a „Világosság”-ot

Az újonnan megnyitott (volt RIO) „MUNKÁS” mozi (volt Patak-u. 7)
Szombattól kezdve bemutatja a német filmgyártás demokratikus alkotását
Gyilkosok közöttünk
c. filmjét
Két szerelmes a gyilkosság, terror és kegyetlenségek forgatagában!
Főszerepekben:
Hildegard Knes, Eri Burgmer, Erna Sallmer!

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-3 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 30-30 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. Cím a kiadóban és jelzés hirdetésenként 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL
ELADÓ fehér tükrös szekrény, egymásbetehető teás asztalkák. Cím a kiadóban. Gr. 81
KAPPEL írógép eladó. Széles-utca 7. szám. 7781
KEREKPART jó gumikkal, dinamóval megvételre keresek. Ioun Ursu 10, Rákóczi-negyed. 7786
EGY nagyon szép díofa háló és egy majdnem új konyhabutor eladó. Cím a kiadóban. 7799
FERFIKEREKPART, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Horea-ut 97, rövidáru üzlet. 7790
KIFOGASTALAN perzsabunda jul. tányoson eladó. Józsal László szűcs, Szentegyház-utca 8. 7820
ELADÓ önszpanoló „Ixion” kézi-turógép, fog 12 milliméterig és hártszszamfelszedő gép olcsón. Horea 82. 7825
HALOSZOBA, egy kombinált kredenc, villanyrezsók, mosókonyhába való kagyló és egy vízvezeték kut eladó. Sárdinó, Dózsa György-utca 16. 9208
KOMBINÁLT szoba, csillár és perzsaszőnyegek eladók. Cím a kiadóban. 7807
ELADÓ brokátsejtem, gyapjúval töltött új paplan. Dózsa György-u. 4, Máté szabónál. 7823
ELSŐRENDŰ Singer süllyesztős varrógép eladó. Szabó, Bolintineanu (Köjcsel) 22. 7822
ELADÓ egy nagyon szép ebédjő, hálósobabutor és egy zománcozott asztal-főzőkályha. Kossuth Lajos 20 balra 3-ik ajtó. 7826
ELADÓ 3x4 méteres perzsaszőnyeg. Körtársaság-utca 10. 7824
EGY fűrdőhenger eladó. Marasesti (Krizsai)-utca 64. 7816
HAZORZÓ fiatal farkaskutyát keresek megvételre. Hegedűs, Kóvári (Uj)-utca 9. Gr.
ELADÓ egy és fűlőerős villany-motor. Dózsa György 37. Kapajiz-utca 52. 7813

INGATLAN-LAKÁS
BUTOROZOIT szobát keresek a város bármely részén. Cím: Fortarete (Vár)-utca 10. 7819
ELADÓ egy szoba, konyha és ujj ház, beköltözhető, 150.000 lej. Is-tók ingatlaniroda, Molotov 11. 7812
LAKOTARSANOT keresek. Munkács-utca 26., emelet. 7827
ÁLLAST KAPHAT
KERESEK gyermekt mellé megbizható kisbánykát, esetleg csak napi pár órára Slova hirdetésiroda. Gy.
FÖZNI tudó mindenest azonnalra felveszek. Cím a kiadóban. Gr. 80
ÜGYES, utcaikat ismerő kiutatót felvesz Nárcisz virágüzlet. Jékál-utca 2. 7780
SZERENY, otthonra vágyó, független házvezetőt keres iparos ember, délután 3-tól. Pata 42. 7808

KÜLÖNFELER
MENYASSZONYI ruhák, tatyóok, koszoruk, szörmekepek kiköcsözése. „Dália Művirágzsalon” Horea ut. 35. Gy. 161
ANGOL, orosz, francia, német nyelvtanítás, kezdőknek, hajdónak. Jó módszer! Theodor, Majnovszki 7., I. emelet. 7814
GÉPELNI tanít tíz újjal, masójtást vállal magyar és román nyelven. Foltin Gizella, Vasije Lupu (Kazinczy)-utca 37. Gr. 82
FIGYELEM! Befagyott vízvezetékét villanyparáttal azonnal kioldvasztja Nánási, Király-utca 4. 7809
FELKEREM azon egyópeket, akik 1948 december 17-én a Vármegyháza mellett történt autóbaleset szemtanúi voltak, szíveskedjenek jelentkezni Kossuth Lajos-utca 35. Blázi kájhástüzetben. 7810
JATEKMACKOT minden nagy-ságban hozott anyagból is ócsó árban készítek. Jónásné, Dragalina-utca 52. 7815

UJ IDŐK mozgó
volt FORUM-mozi
A jövő heti műser:
1. 24-ik számú hirdó. Ujdonságok
2. A Dörös-október kelhoz
3. A szervezet ujjászületése
4. A Jenisej folyó
5. Tudomány és technika
A tolongások elkerülése végett vasárnap a helyek számozva lesznek
Az előadások kezdete: 3, 4, 5, 6, 7, 8 és 9 órakor
Vasárnap délelőlt 11 és 12 órakor MATINÉ

Holnapután
AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK 5-IK OSZTÁLYÁNAK HUZÁSA
SLOVA-PUBLICITATE